

BILTEN

NEDELJA U SVETU ENERGETIKE

POZICIONIRANJA

TURKMENISTANSKI GAS PREKO TAP-A?

TAP-U NOVO IZUZEĆE OD EU PRAVILA

RUSKI PROJEKAT GASOVODA „TESLA“

GASPROM: TURSKE TOK PRE 2020

IRAN OŽIVLJAVA GASOVOD NABUKO?

BRISEL - Evropska komisija pokrenula je 29. aprila sektorsko istraživanje nacionalnih mera državne podrške za obezbeđenje stalne dostupnosti odgovarajućih kapaciteta za proizvodnju električne energije kako bi se izbegli nestanci struje (tzv. „mehanizmi kapaciteta“). Istraživanje ima za cilj da utvrdi da li se mehanizmima kapaciteta postiže obezbeđenje potrebnog snabdevanja električnom energije, a da se pritom ne narušava tržišna konkurencija ili trgovina na jedinstvenom tržištu EU. Naime, sve veći broj država članica EU koristi mehanizme kapaciteta radi podsticanja ulaganja u elektrane, ili održavanja u životu elektrana bitnih za snabdevanje u kriznim periodima, a koje u suprotnom ne bi bile komercijalno isplative svojim vlasnicima. Komisija prihvata da su takve mere finansijske podrške u nekim situacijama opravdane, pa je u svojim Smernicama o državnim subvencijama za zaštitu okoline i energiju iz 2014. prvi put precizirala kriterijume za ocenu usklađenosti mehanizama kapaciteta s pravilima o državnoj pomoći privredi. U okviru sektorskog istraživanja, ujedno prvog te vrste vezanog za pravila o dozvoljenoj državnoj pomoći privredi, Komisija će najpre zatražiti informacije o reprezentativnom uzorku država članica koje su uvele mehanizme kapaciteta ili to razmatraju, a to su: Belgija, Danska, Hrvatska, Francuska, Irska, Italija, Nemačka, Poljska, Portugalija, Španija i Švedska. Komesarka za politiku tržišne konkurencije Margret Vestager (foto) izjavila je ovim povodom da je opravdana namera vlada da obezbede potrebno snabdevanje električnom energijom, dodajući da je njena uloga da utvrdi da se tim merama ne daje neopravdana prednost određenim proizvođačima ili tehnologijama, niti stvaraju prepreke prekograničnoj trgovini. Dodaje da bi, na primer, u nekim slučajevima moglo biti efikasnije ulagati u poboljšanje povezanosti elektroenergetskih mreža među državama članicama, nego u izgradnju novih elektrana. Politico.eu

Potreba za mehanizmima kapaciteta

Sve više država članica upozorava da snabdevanje električnom energijom do 2020. više neće zadovoljavati potražnju zbog nedovoljnog ulaganja izazvanog neizvesnošću na tržištu i regulatornim intervencijama. Dodatni problem stvara to što snabdevanje mora u potpunosti da zadovolji potrebe, čak i u slučaju manjka proizvodnje iz kolebljivih obnovljivih izvora energije. *Mehanizmi kapaciteta* imaju stoga za cilj da podrže ulaganja kojima će se investitoru nadoknaditi razlika do očekivanog kapaciteta i osigurati sigurnost snabdevanja.

Priprema za prelazak na napredna biogoriva

STRAZBUR - Evropski parlament prihvatio je 28. aprila konačni kompromisni tekst Direktive o biogorivima i indirektnoj promeni upotrebe zemljišta (ILUC). Glavna svrha Direktive je početak prelaska s konvencionalnih

biogoriva na biogoriva kojima se ostvaruju značajne uštede u emisijama gasova sa efektom staklene bašte (GHG). Ona takođe uspostavlja jasan zakonodavni okvir za proizvodnju biogoriva. Direktivom o kvalitetu goriva uveden je obavezan cilj smanjenja emisija GHG u sektoru drumskog saobraćaja do 2020. za 6%. Zakonom se teži ublažavanju ILUC postavljanjem gornje granice od 7% za konvencionalna biogoriva (biogoriva proizvedena od energetskih kultura), s tim što su države slobodne da odrede i niže granice na nacionalnom nivou. Snabdevači gorivima i Evropska komisija će redovno izveštavati o emisijama izazvanim ILUC. Direktiva će stupiti na snagu 2017. Europa.eu

Makedonija verna odluci da odloži puno otvaranje tržišta električne energije

BEČ, SKOPLJE - Posle upozorenja izrečenog 30. januara ove godine, Sekretarijat Energetske zajednice (EnZ) je 27. aprila ponovo pozvao Makedoniju da se uskladi sa energetskim pravilima Evropske unije i u potpunosti liberalizuje svoje tržište električne energije. Sekretarijat EnZ je ovaj put odredio Makedoniji rok od dva meseca da postupi tako, ili će pristupiti narednom koraku predviđenom postupcima vezanim za neispunjenje obaveza iz Ugovora o energetskoj zajednici. Ugovor o osnivanju EnZ odredio je 1. januar 2008. kao poslednji rok za otvaranje tržišta električne energije za sve potrošače izuzev domaćinstava i malih kupaca, a 1. januar 2015. kao datum kada će izbor snabdevača električne energije biti omogućen i ovim kategorijama potrošača. Makedonija je ovaj rok pomerila za 2020. Dan kasnije, ministar privrede Makedonije Bekim Neziri rekao je da vlada u Skoplju ostaje pri odluci da odloži otvaranje tržišta električne energije. „Puna liberalizacija tržišta dovela bi do rasta cena električne energije za domaćinstva, pa stoga ostajemo pri odluci da odložimo otvaranje tog tržišta za 18 meseci“, rekao je Neziri novinarima. energy-community.org, macedoniaonline.eu

Nova tržišna pravila ka objedinjavanju EU tržišta prirodnog gasa

BRISEL - Evropska komisija (EK) usvojila je nova pravila za prekograničnu saradnju između operatora transportnih gasovodnih mreža, približavajući se tako cilju stvaranja jedinstvenog tržišta gasa. Pravila, usvojena 30. aprila, predstavljaju deo tehničkih propisa poznatih pod imenom „mrežna pravila“ kojima se reguliše način korišćenja

transportne gasovodne mreže. Ova nova pravila, poznata kao 4. obavezujuća EU mrežna pravila za gasni sektor, utvrđena su u saradnji sa nacionalnim energetske regulatornim telima i mrežnim operaterima (ACER i ENTSOG). Njima se ujednačavaju složene tehničke procedure koje koriste mrežni operatori unutar EU, Energetske zajednice i drugih zemalja suseda EU. EK u saopštenju navodi da je već počela primena ovih novih pravila uključujući korake ka otvaranju ranije zatvorenih gasovodnih trgovinskih pravaca, posebno u istočnoj Evropi. Europa.eu

Brisel produženo izuzeće za projekat Transjadranskog gasovoda

BRISEL, TIRANA - Transjadranski gasovod (TAP), sekcija tzv Južnog gasnog koridora (SGC) dobio je produženje trajanja izuzeća od pravila pristupa treće strane korišćenju evropskih energetske infrastrukturnih kapaciteta. Energetski regulatori zemalja kroz koje treba da ide ovaj gasovod - Grčke, Albanije i Italije - objavili su 29. aprila zajednički stav kojim se produžava izuzeće njihovog projekta od određenih zahteva predviđenih EU direktivom o gasu. Evropska komisija je izuzeće za TAP da odobri i konkurentskim kompanijama korišćenje kapaciteta gasovoda objasnila stavom da se radi o komercijalnom projektu koji nije uključen, niti nametnut od strane bilo koje od zemalja kroz koje prolazi. Deoničari projekta će uložiti sredstva samo ako budu maksimalno zaštićeni od potencijalnih rizika gubitaka, obrazloženo je u Komisiji.

EurActiv ukazuje da će odluka o izuzeću prestati da važi ako izgradnja TAP-a ne počne do 16. maja 2016. godine, a gasovod ne počne da radi do 31. decembra 2020. Ovim je za dve godine pomeren raniji rok za odobrenje izuzeća TAP-a od primene pomenute odredbe iz tzv. Trećeg EU energetske paketa. S tim u vezi portal koji prati vesti vezane za politiku Evropske unije, piše da „odluka očigledno znači da ruski gasovodni kolos Gasprom, koji planira

gradnju konkurentskog gasovoda Turski tok, neće biti u mogućnosti da koristi kapacitete TAP-a za transport svog gasa u Evropu“. **EurActiv**, međutim, navodi da Gasprom planira gradnju drugog gasovoda, pod imenom Tesla, koji bi išao preko Grčke, Makedonije, Srbije i Mađarske i završio u austrijskom gasnom čvorištu Baumgarten. Portal konstatuje da stoga pomeranje roka za gasovod TAP očigledno odgovara interesima Rusije. „Ipak, pozivajući se na procene energetske eksperata, **EurActiv** navodi da su „Južni gasni koridor i TAP

podmakli projekti, dok bi hipotetičnom gasovodu Tesla bilo potrebno deset godina da zaživi“.

Okvirni dogovor za snabdevanje Evrope gasom iz Turkmenistana

AŠHABAD - Turkmenistan, Azerbejdžan i Turska potpisali su 1. maja u Ašhabatu sa predstavnicima Evropske unije deklaraciju o saradnju o oblasti energetike, objavljuje azerbejdžanska agencija **Trend** pozivajući se na izvor upućen u pregovore tih strana. Suština sadržana u dokumentu definisana je stavom da strane podržavaju stvaranje uslova potrebnih kako bi se obezbedila pouzdana, stabilna i dugoročna međunarodna energetska saradnja. Strane takođe prepoznaju značaj ravnopravne i obostrano korisne saradnje radi obezbeđenja snabdevanja Evrope prirodnim gasom iz Turkmenistana, stoji u dokumentu.

Šefčović: Turkmenistanski gas do Evrope preko Irana

AŠHABAD - Evropa bi mogla da uvozi gas iz Turkmenistana preko Irana, izjavio je potpredsednik Evropske komisije zadužen za energetiku Maroš Šefčović. Posle sastanka u Ašhabadu s predsednikom Turkmenistana, Gurbandulijem

Bedirmuhamedovom, Šefčović je izjavio da je bilo reči o mogućnosti izgradnje gasovoda („do 2019.-2020. godine“) koji bi prolazio preko Kaspijskog mora. Iran, koji sa svetskim silama do 30. juna treba da postigne konačni sporazum o svom nuklearnom programu, u više navrata se protivio izgradnji transkaspijskog gasovoda, ocenivši da je neprofitabilan i da bi bolje bio gasovod na zemlji. Iste argumente brani i Rusija, druga država koja bi morala da odobri gradnju gasovoda preko svojih voda Kaspijskog mora. „Važno je da se nastave pregovori i postigne okvirni sporazum EU,

Turkmenistana, Azerbejdžana, Turske, kao i Gruzije“, dodao je Šefčović. **Beta**

Podneti zahtevi za otvaranje gasovoda između Mađarske i Slovačke

BUDIMPEŠTA - Mađarski državni gasovodni operator, Magyar Gáz Tranzit, zatražio je od državnog energetskog regulatora MEKH odobrenje za rad na interkonektoru koji povezuje gasovodne mrežne sisteme Mađarske i Slovačke, saopštilo je u prošli petak Ministarstvo unutrašnjih poslova vlade u Budimpešti. Kako iz saopštenja prenosi budimpeštanski poslovnik **BBJ**, komercijalni rad gasovoda mogao bi da počne posle probnog rada u trajanju od 180 dana, koji je počeo 2. januara ove godine. Mađarski operator i njegov slovački partner, Eustream, su saopštili da su zajedno pokrenuli postupak odobrenja zakupa i prodaje kapaciteta, tzv. Otvorene sezone za gasovod za period od 1. jula ove godine, do 30. septembra 2016. Oni pri tom nude fiksni kapacitet od 11,400 MWh/d u pravcu Mađarske, uz neprekinuti kapacitet od 45,600 MWh/d u pravcu Slovačke.

Brisel odlaže odobrenje SOCAR-u da kupi grčkog gasovodnog operatora

BAKU, BRISEL - Nadležne evropske vlasti za pitanja tržišne konkurencije produžile su rok za odgovor azerbejdžanskoj nacionalnoj naftno gasnoj kompaniji SOCAR da li može da realizuje dogovor o kupovini grčke državne gasovodne kompanije DESFA. Čelnik SOCAR-a Rovnag Abdulajev rekao je novinarima da je postupak utvrđivanja posledica tog preuzimanja po konkurenciju na grčkom tržištu gasa produžen za „do pred kraj ove godine“. Prema njegovim rečima, „ključno pitanje vezano za ovaj posao je njegova usklađenost sa trećim energetskim paketom EU“. „Mi za sada ne prodajemo gas Evropi, pa moramo po ovom pitanju da napravimo ustupke. Posao se međutim nastavlja“, rekao je bez dodatnog elaboriranja Abdulajev. *Trend*

I drugi ino-snabdevač vratio licencu za snabdevanje domaćinstava gasom u Mađarskoj

BUDIMPEŠTA - Mađarska filijala francuskog energetskog kolosa GDF Suez postala je prošle nedelje u manje od mesec dana drugi inostrani distributer gasa u Mađarskoj koji je od nadležnog energetskog regulatora (MEKH)

zatražio povlačenje licence „univerzalnog snabdevača“ domaćinstava prirodnim gasom. Nešto ranije, isti zahtev regulatoru podnela je mađarska podfirma nemačkog E.ON-a. Univerzalni uslužni snabdevači isporučuju prirodni gas prema cenama odobrenim od strane tržišnog regulatora, prenosi budimpeštanski poslovnik **BBJ**.

Litvanija predlaže da 01/01/2019 počne reforma ETS-a

VILNJUS - Predstavljajući Evropske unije, Litvanija, predložio je da 1. januara 2019. godine startuje reforma Sistema trgovine dozvolama za emisije ugljendioksida (ETS), saznaje **EurActiv** iz izvora u Briselu. Predlog bi trebalo da pomiri radikalno suprotstavljene pozicije između zemalja koje zagovaraju brže i energičnije aktiviranje ove ključne poluge evropske klimatske politike s jedne strane, gde se izdvajaju Nemačka i Velika Britanija i onih koji odlaganjem mere brane pozicije svojih energetske privreda oslonjenih na fosilna goriva, uglj u prvom redu, predvođenih Poljskom. Poslednji predlog glasi da Fond stabilnosti tržišta (ETS) bude uspostavljen u 2018. a da prebacivanje viška dozvola za emisije ugljendioksida sa tržišta u rezervni fond počne od 1. januara 2019., dve godine pre originalnog predloga Evropske komisije.

Berlin planira novi klimatski namet elektranama. Krši EU propise?

BERLIN - Šema određivanja penala za najstarije i ujedno ekološki najštetnije termoelektrane na uglj u Nemačkoj, koju je predložila vlada u Berlinu u okviru politike ostvarenja klimatskih ciljeva, mogla bi biti protivna pravilima Evropske unije, upozorili su njeni protivnici. U nameri da ubrza gašenje nekih od elektrana - najvećih zagađivača u zemlji, vlada je predložila dodatni namet termoelektranama starijim od 20 godina. Ideja je da se njihovi vlasnici primoraju na kupovinu dodatnih dozvola za emisije CO₂ u okviru ETS-a onda kada premaše određeni prag. Princip na kome je zasnovan ETS je da jedna dozvola odgovara pravu na emitovanje jedne tone CO₂, ali bi u slučaju prihvatanja vladinog plana nemačke elektrane bile prinuđene da kupe više dozvola, a da pri tom ne dobiju odobrenje za dodatne emisije ugljendioksida, pojašnjava specijalizovani portal **politico.eu**. Iz ministarstva privrede Nemačke navode da ETS ne sprečava uvođenje novog klimatskog nameta, ali dodaje da se oko ovog predloga trenutno vode neformalni razgovori sa Evropskom komisijom.

Brisel poručuje Atini da ne remeti nezavisnost energetskeg regulatora

BRISSEL - Evropska komisija je „ispalila upozoravajući hitac“ prema vladi Grčke zbog uplitanja u suverene i nezavisne nadležnosti tamošnjeg energetskeg regulatora, objavio je 27. aprila **ICIS**. Portal navodi da je upozorenje sadržano u pismu upućenom ministru energije Grčke. Ministar i tamošnji nezavisni regulator na tržištu energije RAE bili su prethodnog meseca u središtu sporenja zbog odluke vlade da blokira regulatorovu odluku da uvede klimatski namet predviđen evropskim propisima. „Komisija je primila k znanju očigledne namere vlade Grčke vezane za grčkog energetskeg regulatora RAE“, kazala je portparolka EK ICIS-u.

Litvanija nema pravo na pomoć u gradnji dalekovodnog interkonektora - ACER

LJUBLJANA - Agencija za saradnju evropskih energetskih regulatora (ACER) saopštila je 27. aprila da susedne zemlje nisu dužne da pomognu Litvaniji u finansiranju gradnje dalekovodnog interkonektora sa Poljskom, jednom od strateških projekata kojima ta zemlja namerava da smanji preveliku zavisnost od snabdevanja energijom iz Rusije. EU energetski projekti koji donose benefite više od jednoj zemlji članici imaju pravo da konkurišu za finansijsku pomoć. ACER je međutim konstatovao da je u ovom slučaju Litvanija jedini „neto korisnik“ dalekovoda LitPol, pa samim tim nema pravo da traži sufinansiranje od drugih zemalja obuhvaćenih projektom. acer.europa.eu

Italija se, zbog mera štednje, povukla iz Ugovora o energetskej povelji

RIM - Italija je odlučila da se povuče iz Ugovora o energetskej povelji (ETC), saopštilo je ministarstvo privrednog razvoja (MISE) u Rimu. Novinarima je objašnjeno da odluka ima za cilj da smanji troškove vezane za učešće Italije u međunarodnim organizacijama. MISE dodaje da se Italija povlači samo iz ECT-a a ne i iz Evropske energetske povelje, i da će nastaviti da u svojstvu posmatrača učestvuje u radu Energetskog sekretarijata. Takav status, primera radi, imaju SAD i Kanada. Ministarstvo takođe napominje da odluka neće uticati na stav Italije prema investitorima u energetskej sektoru te zemlje. Ključni cilj ETC-a, multilateralnog ugovora potpisanog 1994, je, naime, da uspostavi pravni okvir za promovisanje dugoročne saradnje u oblasti energetike i podstakne ekonomski napredak merama liberalizacije i zaštite investicija u toj oblasti, kao i trgovine energijom. Pored ostalog, delokrug ECT-a je da olakša transakcije i investicije u sektoru tako što smanjuje političke i regulatorne rizike ulagačima. Lexology.com

Efekti lobiranja u prilog hidrauličnog drobljenja škriljaca u Evropi

BRISEL - Dve nove studije nevladinih organizacija za zaštitu prirode pokazuju „zapanjujuće“ jačanje naklonosti kreatora evropskog energetskeg zakonodavstva u prilog lobista koji zagovaraju liberalizaciju kontroverznog sektora

proizvodnje prirodnog gasa iz škriljaca na Starom kontinentu, objavio je prošle nedelje evropski portal **The Parliament**. Istraživanje o „Evropskoj naučnoj i tehnološkoj mreži za nekonvencionalnu proizvodnju ugljovodonika“ (Mreža), koje su sproveli Korporativna evropska observatorija (CEO) i Prijatelji zemlje Evrope pokazalo je da 40% članova pomenute Mreže radi direktno u industriji hidrauličnog drobljenja škriljaca, dok je drugih 33% finansijski povezano za ovaj sektor energetske privrede. Zvanična misija ove Mreže je da prikuplja informacije o sektoru gasnih škriljaca u Evropi i proceni efekte tehnologija koje se koriste za proizvodnju nekonvencionalnih fosilnih goriva.

Shell uspešno lobirao u prilog objedinjavanja EU klimatskih ciljeva - Guardian

LONDON - Jedna od najvećih svetskih naftnih kompanija, Royal Dutch Shell, uspešno je lobirala sa ciljem miniranja ciljeva vezanih za sektor evropskih obnovljivih izvora energije (OIE), uoči donošenja jedne od ključnih odluka u toj oblasti u oktobru prošle godine, pokazuju ovih dana obelodanjeni dokumenti. Do tih papira je došao londonski dnevnik **Guardian**, koji prenosi da je lobiranje anglo-holandskog kolosa počelo u oktobru 2011. godine, kontaktima sa tadašnjim predsednikom Evropske komisije Hoseom Barosom ne bi li ukinuo tada važeću formulu vezivanja ciljeva smanjenja emisije ugljendioksida sa obavezujućim zakonima u oblasti OIE. Shell je poziciju gradio na stavu da će tržišna strategija zasnovana na proširenju udela prirodnog gasa doneti Evropi uštede od 500 milijardi evra u tranziciji ka nisko-ugljeničnom energetskeg sistemu, u poređenju sa orijentacijom na obnovljive. „Shell veruje da EU treba da se usmeri u smanjenje gasova staklene bašte preko jedinstvenog klimatskog cilja za posle 2020. i ostavi tržištu da odredi troškovno najefikasnije puteve za postizanje tog cilja“, napisao je tada Barosu u pismu elaboriranom na pet strana, direktor proizvodnog sektora Shell-a Malkolm Brinded. Kao što je poznato, EU je prošle godine usvojila, umesto tri, jedan objedinjeni klimatski cilj definiisan na meti smanjenja emisija CO2 od 40% za period do 2030. Podsetimo i da je Shell nedavno platio 70 milijardi dolara za preuzimanje britanske kompanije BG, čija je ključna strategija proizvodnja gasa i utečnjelog prirodnog gasa.

Exxon Mobil, Shell i Microsoft vodeći lobisti u Briselu

BRISEL - Dve najveće svetske naftne kompanije, američki Exxon Mobil i Royal Dutch Shell, bile su lane vodeće svetske korporacije mereno sredstvima utrošenim na lobiranje u zakonodavnim i izvršnim krugovima EU u Briselu. Uz njih je i informacioni gigant Microsoft sa pojedinačnim finansijskim iznosima namenjenim lobiranju od oko pet miliona evra tokom 2014., pokazuju podaci anti-korupcijske organizacije Transparency International. **Reuters**.

Rumunski Transgaz planira ulaganje od 1,5 milijardi evra u regionalne gasovode

BUKUREŠT - Rumunska nacionalna gasna transportna kompanija Transgaz planira da uloži 1,5 milijardi evra do 2023. godine usmerenih u prvom redu u omogućavanje transporta prirodnog gasa koji iz crnomorskog podmorja te zemlje budu proizvodili austrijsko-rumunski OMV Petrom i američki Exxon Mobil do austrijskog čvorišta Baumgarten. Prioriteti kompanije su i gradnja gasovoda dužine 550 km od južne granice Rumunije sa Bugarskom, do zapadne granice sa Mađarskom. Ovaj gasovod ima za cilj da poveže bugarski gasovodni sistem sa Rumunskim, Mađarskim i Austrijskim, objavljuje romania-insider.com.

Iran predlaže Bugarskoj oživljavanje projekta gasovoda Nabuko

SOFIJA - Iran je predložio oživljavanje projekta gasovoda Nabuko tokom prošlonedeljnih razgovora sa premijerom Bugarske Bojkom Borisovim i drugim zvaničnicima vlade u Sofiji, rekao je iranski ambasador u toj zemlji. Abdola Noruzi je - ne otkrivajući previše drugih pojedinosti - rekao da bi oživljavanje projekta Nabuko, povezanog ovaj put sa Iranom, omogućilo planiranje transporta od 12 do 70 milijardi kubika gasa godišnje u Evropu, prenose sofijske *Novinite*. Nabuko je svojevremeno bio ključni evropski plan gradnje cevovoda za transport kaspiskog, prvenstveno azerbejdžanskog gasa u Evropu, pravcem preko Bugarske, Rumunije i Mađarske do Austrije, da bi se kasnije investitori u azerbejdžanski projekat proizvodnje gasa Šah Deniz, opredelili za suparnički projekat Južnog gasnog koridora. On ide iz Šah Deniza gasovodom Tanap od granice Gruzije sa Turskom do Grčke, gde se Transjadranskim gasovodom produžava preko Albanije, ispod Jadrana do Italije.

Rosnjeft izdvaja sopstvenu gasnu kompaniju?

MOSKVA - Ruska državna naftna kompanija Rosnjeft namerava da formira kćerka-firmu, u koju će premestiti poslove vezane za proizvodnju prirodnog gasa, saznaje *Forbes* iz upućenih izvora. Prema tim izvorima, nova kompanija će se zvati Rosneft gaz. Iz sektora Rosnjefta za odnose sa javnošću neodređeno je saopšteno da „se sve razmatra, odnosno da ideja nije u potpunosti nelogična, ali nema nikakvih odluka po tom pitanju“.

Gasprom: Poslednji segment Turskog toka biće završen do 2020.

MOSKVA - Poslednja deonica gasovoda kojim bi trebalo da ruski gas preko Turske stigne u Evropu biće izgrađena do 2020. godine, rekao je zamenik direktora Gasproma Aleksandar Medvedev. "Rad u oba sektora, podmorskom i kopnenom, nastavlja se prema planu. U toku je priprema sporazuma Rusije i Turske o ovom projektu, kao i plana za istraživačke radove na moru i na turskom segmentu gasovoda. Rok za gradnju je jasan - do 2020. godine predviđene količine za 'Turski tok' prolaziće kroz gasovod", izjavio Medvedev, a prenosi agencija *TASS*. Medvedev je podvukao da je 2020. krajnji rok za poslednji segment gasovoda.

Žuti kartoni EU vladama Austrije, Hrvatske, Irske, Letonije i Rumunije

ZAGREB - Evropska komisija zatražila je od Austrije, Hrvatske, Irske, Letonije i Rumunije da osiguraju potpuno prenošenje Direktive o energetskej efikasnosti, kojom se određuju uštede u potrošnji energije koje države članice moraju da ostvare u periodu od 1. januara 2014. do 31. decembra 2020. Smanjenje potrošnje definisano je počev od mera bolje izolacije zgrada, preko smanjenja potrošnje energije u privredi i saobraćaju. Direktiva je morala da bude uneta u nacionalno zakonodavstvo do 5. juna 2014, pa je Komisija prošle nedelje poslala obrazložena mišljenja na adrese pomenutih pet država članica, tražeći od njih da postupe po zakonu u roku od dva meseca. U protivnom, Komisija može da slučaj prosledi Sudu pravde EU i zatraži novčane penale na dnevnom nivou. *EurActiv*

BiH će plaćati pola milijarde KM kazne zbog prekomernih emisija CO2, ako ...

SARAJEVO - Bosna i Hercegovina će Evropi uskoro morati da plaća više od pola milijarde KM "kazne" zbog visoke emisije gasova staklene bašte, piše *Dnevni list*. Evropska energetska zajednica planira da sve članice uključi u evropski Sistem trgovanja emisijama ugljen-dioksida CO2 (ETS). Imajući u vidu postojeći energetski miks BiH, stručnjaci procenjuju da bi račun koji bi BiH morala da platiti na ime obavezne kupovine ETS dozvola mogao iznositi

oko 382 miliona evra godišnje. U BiH se, naime, iz uglja proizvodi oko 70 odsto električne energije, a ostatak u hidroelektranama. Stručnjaci računicu baziraju na proceni da će Brisel najavljenim povlačenjem viška dozvola sa tržišta podići njihovu pojedinačnu cenu sa pet do šest, na čak 30 evra po toni CO2, već 2025. godine. Potencijalne sankcije mogu uključivati i zabranu izvoza električne energije kao i zabranu pristupa energetskej resursima. Dnevni list piše da uprkos ovoj pretnji, vlasti u BiH planiraju razvijanje korišćenja uglja, i to za oko 1,95 GW /Blok 7 TE Tuzla, Kakanj 8, Ugljevik III i TE Banovići, dok je TE Stanari u završnoj fazi izgradnje. Termoelektrane na uglj trenutno godišnje u atmosferu izbace oko 9,5 miliona tona CO2. Procenjuje se da će, u suštini, cena izgradnje jedne elektrane na fosilna goriva zajedno s cenom emisije CO2 za prvih deset godina rada (2020.-2030.), s očekivanom cenom od 30 evra po toni, biti veća od četiri milijarde evra.